

07 ΙΟΥΝ. 2014

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

**Αθήνα, 07 - 11 - 2014
Αριθ. πρωτ.: 1431/2014**

Ταχ. δ/ση: Σταδίου 27, Αθήνα
Ταχ. κώδικας: 101 83
Πληροφορίες: Μ. - Α. Τσούτσουρα
Φ. Αναγνωστάκης
Τηλέφωνα: 2131364033
2131364366
Φαξ: 2131364354
Ηλεκ. ταχυδρ.: matsoutsoura@ypes.gr
f.anagnostakis@ypes.gr

Προς:

Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

Κοινοποίηση:

Βουλευτή κ. Νικόλαο Νικολόπουλο
Βουλή των Ελλήνων

Θέμα: Κοινοβουλευτικός Έλεγχος

Σχετ.: Η υπ' αριθμ. πρωτ. 1898/16-10-2014 Αναφορά

Σε απάντηση της ανωτέρω Αναφοράς, που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Νικόλαος Νικολόπουλος, σχετικά με την ορκωμοσία αιρετών δήμων και περιφερειών, κατά λόγο αρμοδιότητας, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Όπως αναφέρεται στις εγκυκλίους του Υπουργείου Εσωτερικών υπ' αριθμ. 43/30565/06-08-2014 (σελ. 4) (Α.Δ.Α.: 7Ν27Ν- ΡΒΩ) για την ορκωμοσία και εγκατάσταση των αιρετών αρχών των δήμων και υπ' αριθμ. 46/30875/08-2014 (Α.Δ.Α.: Ω8Ψ9Ν-Σ15) για την ορκωμοσία και εγκατάσταση των αιρετών αρχών των περιφερειών, ο νομοθέτης επιβάλλει στα πρόσωπα που εκλέγονται στα αιρετά αξιώματα των δήμων και των περιφερειών και δεν αποποιούνται την εκλογή τους να εγκαθίστανται και να αναλαμβάνουν τα καθήκοντά τους ευθύς με την έναρξη της θητείας τους, δηλαδή την 1η Σεπτεμβρίου 2014. Περαιτέρω, ως απαραίτητη προϋπόθεση για την κατά τα ως άνω εγκατάσταση και ανάληψη καθηκόντων ο νομοθέτης προβλέπει την προηγούμενη ορκωμοσία των εκλεγέντων, με την οποία δεσμεύονται να διοικήσουν το Δήμο, σύμφωνα με το Σύνταγμα και τους νόμους. Η ορκωμοσία, επομένως, είναι πράξη εσωτερικής φύσης που δηλώνει μία ηθική δέσμευση και δεν αποτελεί εκτελεστή διοικητική πράξη (ΣΤΕ 1314/1983).

Επομένως, ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α., κατά άρθρο 238 του Ν.3852/2010 - δεν έχει την αρμοδιότητα άσκησης κρατικής εποπτείας επί του πρακτικού της ορκωμοσίας (δηλαδή εξέτασης της αντιστοίχισης της λεκτικής διατύπωσης του όρκου που εδόθη από τους αιρετούς και του όρκου που ορίζεται στις οικείες διατάξεις, με αποτέλεσμα, σε περίπτωση αναντιστοιχίας, την ακύρωση της εν λόγω ορκωμοσίας) που συντάσσεται, σύμφωνα με τα άρθρα 52, για τις αιρετές αρχές των δήμων και 154 του Ν.3852/ 2010, για τις αιρετές αρχές των περιφερειών.

Ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης έχει μόνο αρμοδιότητα να εκδώσει διαπιστωτική πράξη έκπτωσης αιρετού, ο οποίος δεν έχει αποποιηθεί την εκλογή του και δεν έχει δώσει όρκο, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 53 παρ. 2, για τις αιρετές αρχές των δήμων και 155 παρ. 2 του Ν.3852/2010, για τις αιρετές αρχές των περιφερειών.

Οποιοσδήποτε «ενστάσεις» επί του λεκτικού μέρους του όρκου που εδόθη από αιρετούς των δήμων και των περιφερειών μπορεί να αποτελέσουν λόγο άσκησης ενδίκου βοηθήματος στα αρμόδια διοικητικά δικαστήρια.

Επιπροσθέτως, κατά τη τελεολογική διαστολή του γράμματος των διατάξεων των άρθρων 2, 7, 13 και 59 παρ. 1 και 2 του Συντάγματος, του άρθρου 224 του Ποινικού Κώδικα, του άρθρου 408 παρ. 3 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και του άρθρου 9 της Διεθνούς Σύμβασης της Ρώμης (που κυρώθηκε με το Ν.2329/1953, και εκ νέου, με το Ν.Δ.53/1974) υποχρέωση του νομοθέτη είναι να μη θεσπίζει ενιαίο τύπο όρκου ανεξάρτητα από τα θρησκευτικά πιστεύω του πολίτη, τα οποία άλλωστε και προστατεύονται από το Σύνταγμα.

Από τις διατάξεις του άρθρου 13 του Συντάγματος κατοχυρώνεται στην Ελλάδα όχι μόνον η ελευθερία της λατρείας, αλλά και η ελευθερία της θρησκευτικής συνειδήσεως. Οι δύο αυτές ελευθερίες αποτελούν ειδικότερες εκδηλώσεις του ατομικού δικαιώματος της θρησκευτικής ελευθερίας. Συνεπώς, εάν ένα πρόσωπο [πολίτης ή μη] το οποίο καλείται κατ' εφαρμογή ορισμένης διατάξεως νόμου, να δώσει θρησκευτικό όρκο δηλώσει ενώπιον της κατά περίπτωση αρμόδιας αρχής ότι κωλύεται να δώσει τέτοιο όρκο διά λόγους θρησκευτικής συνειδήσεως δηλαδή είτε διότι οι αρχές της θρησκείας την οποίαν πρεσβεύει, όπως, αυτό, τις ερμηνεύει και την οποίαν, πάντως, πρέπει να δηλώσει, δεν του επιτρέπουν τον όρκο, είτε διότι δηλώνει ότι είναι άθεο ή άθρησκο και συνεπώς κωλύεται να δώσει τον όρκο αυτόν, δικαιούται, αντί θρησκευτικού όρκου [υποσχετικού ή αποδεικτικού] να δώσει, επικαλούμενο την τιμήν και την συνείδησή του, ισότιμο, εξ επόψεως συνεπειών, με τον θρησκευτικό όρκο, σχετική διαβεβαίωση, περί του συγκεκριμένου ζητήματος, έστω και εάν τοιαύτη διαβεβαίωση δεν προβλέπεται από την συγκεκριμένη διάταξη (ΣτΕ 2601/ 1998).

Επίσης, το ΕΔΔΑ έκρινε ότι η αδικαιολόγητη απαίτηση να ορκισθεί κάποιος στο Ευαγγέλιο εξομοιώνεται με ομολογία πίστης σε μία συγκεκριμένη θρησκεία, που παραβιάζει το άρθρο 9 ΕΣΔΑ (Απόφ. της 18.2.1999, υπόθεση Buscarini κατά Αγίου Μαρίνου).

Ως εκ των ανωτέρω, θεωρούμε ότι η δόση πολιτικού όρκου σε όσους αιρετούς το επιθυμούν είναι συνταγματικά κατοχυρωμένος και είναι ισότιμος με τον προβλεπόμενο θρησκευτικό όρκο των διατάξεων των άρθρων 52 και 154 του Ν.3852/2010.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΑΡΓΥΡΗΣ ΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

**ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ**

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΚΥΡΙΜΗΣ

Εσωτερική διανομή:

1. Γραφείο κ. Υπουργού
2. Γραφείο κ. Αναπληρωτή Υπουργού
3. Γραφείο κ. Υφυπουργού
4. Γραφείο Κοινοβουλευτικού Ελέγχου